

จิตวิญญาณ ?

คำสำคัญ : จิตวิญญาณ

“จิตวิญญาณ” คืออะไร หรืออะไรคือ “จิตวิญญาณ” ยังไม่ได้รับการเฉลยให้คำตอบที่ยอมรับเป็นเอกฉันท์ แม้กระทั่งผู้เขียนบทความนี้ก็มีความเห็นไม่สู้จะตรงกันนัก สาโรจน์ วรรณพฤกษ์ ผู้เขียนคนที่ ๑ ไม่ยอมรับการใช้คำ “จิตวิญญาณ” เพราะพบว่าเป็นคำที่ใช้เกี่ยวกับเชิดชูศาสนา^{๑-๒๙} ท่านเป็นผู้ส่งหนังสือเกี่ยวกับจิตวิญญาณ ๒ เล่ม^{๒๙, ๓๐} ไปให้ผู้เขียนคนหนึ่ง (สมชัย บวรกิตติ) พร้อมกับตั้งข้อสังเกตปฏิเสธการใช้คำ “จิตวิญญาณ” หนังสือเล่มแรกชื่อ “คำว่าจิตวิญญาณในร่าง พรบ.สุขภาพแห่งชาติ มีผลกระทบต่อพระพุทธศาสนาในประเทศไทยอย่างไร”^{๓๐} เป็นต้นเหตุกำเนิดของบทความเรื่อง “จิตวิญญาณ !”^{๓๑} ในวารสารราชบัณฑิตยสถาน ผู้เขียนอีกคน (เลิศศิริ บวรกิตติ) เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่อง “จิตวิญญาณ” ในความหมายของ “Spirituality” ในวิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตด้านศิลปกรรมร่วมสมัย และได้พิมพ์งานส่วนหนึ่งเป็นบทความ^{๓๒}

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นมา ได้มีนักเขียนนุกูมิมหาบัณฑิตต่างประเทศ

ท่านหนึ่ง (ปริญญา ตันสกุล) ผลิตหนังสือทำนองปรัชญาทางคริสต์ศาสนา ใช้คำ “จิตวิญญาณ” เป็นเนื้อหาสำคัญ พิมพ์ออกมาอย่างต่อเนื่องถึง ๒๙ เล่ม^{๓-๒๙} และยกย่องหนังสือเหล่านั้นเป็นคัมภีร์ศาสนา ให้เก็บวางไว้ในที่สูง ท่านน่าจะเป็นคนแรกที่ใช้คำ “จิตวิญญาณวิทยา”^{๓๓}

ด้วยความสนใจในเรื่อง “จิตวิญญาณ” ทั้งด้านความหมาย และการนำไปใช้เป็นคำในภาษาไทย ผู้เขียนทั้ง ๓ คนจึงนำหนังสือที่เกี่ยวกับจิตวิญญาณเรียบเรียงโดยปริญญา ตันสกุล มาอ่านศึกษาทำความเข้าใจกับความ ที่เกี่ยวกับ “จิตวิญญาณ” และคัดลอกข้อความสำคัญ/ตัดแต่งเป็น

สาโรจน์ วรรณพฤกษ์
สมาคมศิษย์เก่าแพทย์ศิริราช

กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

เลิศศิริ บวรกิตติ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จังหวัดชลบุรี

สมชัย บวรกิตติ

สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน

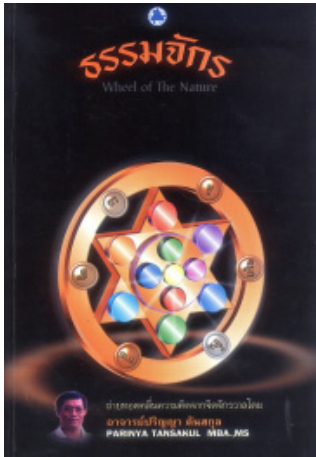
ข้อ ๆ เพื่อวิจารณ์และสรุปตามลำดับ เนื่องจากเนื้อหาในหนังสือทุกเล่มของปริญญา ตันสกุล เป็นรูปแบบเดียวกัน ผู้เขียนบทวิจารณ์จึงนำหนังสือเล่มล่าสุดชื่อ “ธรรมจักร”^{๒๙} ที่วางตลาดในเดือนธันวาคม ๒๕๔๖ มีจำนวน ๒๔๔ หน้า มีคำจิตวิญญาณ ในเกือบทุกหน้านับได้เป็นจำนวนถึง ๓๐๗ คำ มาคัดและปรับถ้อยคำตามความเข้าใจเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้ :

๑. พระบิดาแห่งจิตวิญญาณ พระนามว่า “จิตจักรวาล” (หน้า ๑๐)

๒. องค์จิตจักรวาลดวงใหญ่ กำหนดสร้างจิตจักรวาลดวงเล็กมากมาย ไว้ในแดนสุขัญตา นอกกระบอบเอกภพ ซึ่งแบ่งภาคตนเองออกมาเป็น “จิตวิญญาณ” เดินทางข้ามมิติเข้ามา ปฏิสนธิทางวิญญาณของสัตว์โลกและมนุษย์ (หน้า ๒๖, ๒๗)

๓. รูปธรรมทางพลังงานที่เรียกว่า “จิตวิญญาณ” ของสัตว์ประจำโลกและมนุษย์ มีผู้บังเกิดเกล้าพระองค์เดียวกัน จึงต่างล้วนเป็นพี่น้องกัน (หน้า ๒๘, ๒๙)

๔. มนุษย์เป็น “คนสองมิติ” ได้แก่ มิติทางกายภาพที่เป็นจิตหยาบกับ

เครื่องดนตรีแห่งกรรมรูปธรรมมนุษย์ (คือตัวมนุษย์) และมิติทางพลังงานที่เป็นจิตวิญญาณทุกรูปธรรมจากแดนสุญญตา ซึ่งเป็นแก่นแท้ที่อยู่ภายในตัวมนุษย์ (หน้า ๓๐ - ๓๒)

๕. พันธะสัญญา ๖ ข้อ ที่จิตวิญญาณให้สัจจะต่อองค์จิตจักรวาลดวงใหญ่ก่อนลงไปปฏิสนธิทางวิญญาณกับเครื่องดนตรีแห่งกรรม : ข้อที่ ๑ จะเป็นเพื่อนร่วมงานกับดาวเคราะห์โลก (อ่านแล้วไม่เข้าใจ) ข้อที่ ๒ จะไม่เบียดเบียนกันเองและทุกสรรพสิ่ง (พฤติกรรมที่ดี มีศีลธรรม) ข้อ ๓ จะยกระดับจิตสำนึกและจิตวิญญาณให้เป็นหนึ่งเดียวกัน (เข้าใจว่าจิตวิญญาณเป็นพลังจิตที่อยู่ระดับสูงกว่าจิตสำนึก) ข้อ ๔ จะสืบทอดเผ่าพันธุ์ตนเองไว้ (การตัดแปลงพันธุกรรมด้วยการตัดต่อจีนเกิดการผ่าเหล่า หรือการผลิตสารเคมียังผลให้เกิดความเสื่อมด้านพันธุกรรมเป็นการฝ่าฝืนต่อพันธะสัญญา) ข้อ ๕ จะเป็นเงื่อนไขด้านบวกต่อผู้อื่น (คือการทำพฤติกรรมที่ก่อความสุขและความสงบแก่ผู้อื่น และละพฤติกรรมทำลาย) ข้อ ๖ จะย้อนคืนกลับสู่แดนสุญญตา โดยจิตวิญญาณไม่ต้องเข้าสู่

การเวียนว่ายตายเกิด หมายถึง การนิพพาน (หน้า ๓๓ - ๓๘)

๖. ทารกที่เกิดจากกระบวนการปฏิสนธิทางกายภาพภายในครรภ์มารดานั้น เป็นมิติทางกายภาพ จะต้องมียุทธกรรมทางพลังงานที่เรียกว่า “จิตวิญญาณ” เข้าร่วมปฏิสนธิทางวิญญาณด้วยเสมอ เพื่อแสดงคุณสมบัติของการเป็นสิ่งมีชีวิต (หน้า ๓๙)

๗. จิตวิญญาณ เป็นรูปธรรมทางพลังงานที่เร้นอยู่ข้างในรูปธรรมมนุษย์ (= ร่างกายมนุษย์) ทำหน้าที่ “ผู้ขับเคลื่อน” แสดงความมีชีวิต มนุษย์ที่ไม่มีจิตวิญญาณ ย่อมได้ชื่อว่าตายแล้ว (หน้า ๔๐)

๘. รูปธรรมทางพลังจิตวิญญาณแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกเปรียบได้กับแบตเตอรี่ในรถยนต์ มีหน้าที่สำคัญ ๒ ประการ ประการแรกให้พลังงานพื้นฐานแก่เครื่องดนตรีแห่งกรรมมนุษย์ทั้งระบบ (ความมีชีวิต) ประการที่ ๒ ก่อให้เกิดพฤติกรรม ตามอารมณ์รู้สึกและการนึกคิด เป็นมิติทางจิต (หน้า ๔๑ - ๔๒) ส่วนที่ ๒ มีหน้าที่ขับเคลื่อนก่อให้เกิดพฤติกรรมใน ๒ มิติ ได้แก่ การแสดงออกหรือการ

กระทำในมิติทางกายภาพด้วยสังขารร่างกายของมนุษย์ และการแสดงออกหรือการกระทำในมิติทางพลังงานในกรณีเดียวกันกับที่แสดงออกทางมิติกายภาพ (หน้า ๔๒)

๙. มนุษย์เป็น “คนสองมิติ” ประกอบด้วยตัวตนในมิติทางกายภาพ (กายสังขาร) กับมิติพลังงาน (จิตวิญญาณ) (หน้า ๕๑)

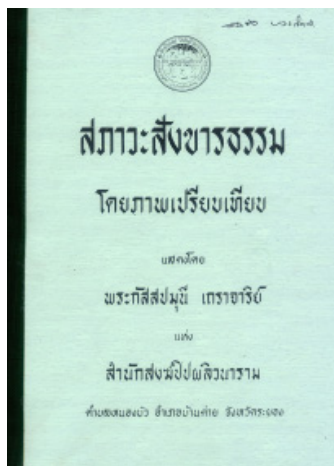
๑๐. จิตวิญญาณเป็น “ผู้ขันธ์อาสา” เดินทางมาจากแดนสุญญตา ที่มีองค์ “จิตจักรวาล” ผู้ทรงเป็นพระบิดาแห่งจิตวิญญาณ หรือพระผู้ทรงให้กำเนิดจิตวิญญาณพระองค์เดียวกัน (หน้า ๕๕)

๑๑. องค์จิตจักรวาลดวงใหญ่ พระบิดาแห่งจิตวิญญาณผู้ทรงกำหนดสร้างทุกสรรพสิ่งในจักรวาล ได้เคยทรงถ่ายทอดคลื่นความคิดผ่านรูปธรรมมนุษย์ซึ่งเป็นพระศาสดาแห่งโลก ผู้เป็นบุตรเอกพระองค์หนึ่ง (หน้า ๕๗)

๑๒. ปัญญาญาณ เป็นสติปัญญาในระดับที่ ๓ เป็นสติปัญญาของจิตวิญญาณ (หน้า ๖๐) หากมนุษย์สามารถเข้าถึงการใช้ปัญญาญาณในการดำเนินชีวิตประจำวัน มนุษย์จะสามารถข้ามกฎแห่งกรรมใด ๆ ได้อย่างสิ้นเชิง (หน้า ๖๔) และเมื่อนั้น คำว่า “นิพพาน” หรือการกลับบ้านของจิตวิญญาณ ย่อมเป็นจริงได้ (หน้า ๖๕)

๑๓. อริยญาณ เป็นพลังอำนาจสูงสุดทางจิตวิญญาณของมนุษย์ที่จะสามารถสื่อสารกับองค์จิตจักรวาลดวงใหญ่ในแดนสุญญตานอกกระบวนเอกภพ (หน้า ๖๕)

๑๔. รูปธรรมมนุษย์ทุก ๆ รูปธรรมนั้นจะมีรูปธรรมทางพลังงานที่เรียกว่า

“จิตวิญญาณ” เป็นตัวตนแก่นแท้เร้น ลึกลงข้างใน ตรงต่อมพิทูอิทารี เพื่อ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนเครื่องยนต์... ทั้งใน มิติทางพลังงานและในมิติทางกายภาพ (หน้า ๒๒๐)

๑๕. ทุกสรรพสิ่งที่ดำรงอยู่ในระบบ โลกที่พระองค์ (พระบิดาแห่งจิตวิญญาณ) ทรงกำหนดสร้างขึ้น ประกอบด้วย ๒ มิติ คือสรรพสิ่งที่อยู่ในมิติทางกายภาพ (รูปธรรม) และสิ่งที่อยู่ในมิติทางพลังงาน (จิตวิญญาณ) (หน้า ๒๒๕)

วิจารณ์และสรุป

คำ “จิตวิญญาณ” เป็นทั้งภาษา เขียนและภาษาปากที่ใช้กันทั่วไป แม้ จะยังไม่ได้รับไว้เป็นศัพท์ทางการ การ ใช้ถูกต่อต้านโดยกลุ่มนักพุทธศาสนา ด้วยเหตุผลว่าเป็นการนำเอาความเชื่อ ในศาสนาอื่นมาครอบงำเหนือปัญญา แห่งพระพุทธศาสนา^{๑๐} ในขณะที่ฝ่าย นับถือคริสต์ใช้คำ “จิตวิญญาณ” หมายถึงพลังงานที่เป็นรูปธรรมในร่างสิ่งมีชีวิต เป็นตัวผลักดันให้เกิดความมีชีวิตชีวา และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นกรรมดี ซึ่ง เชื่อว่าเป็นปัญญาญาณช่วยให้มนุษย์ หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด คือสู “นิพพาน”

จากการศึกษาหนังสือหลายเล่ม ของปริญญา ตันสกุล นักวิทยาศาสตร์ พฤติกรรม แม้จะจับความที่ชัดเจนได้ ด้วยความยากเย็น แต่ก็พอจะสรุปได้ว่า “จิตวิญญาณ” ในความเชื่อทางปรัชญา ศาสนาคริสต์ เป็นรูปธรรมพลังงาน (คล้ายวิญญาณในความเข้าใจของคน ทั่วไป) มาจากนอกโลก สร้างขึ้นโดย พระเป็นเจ้าที่เป็นพระบิดาขององค์พระ

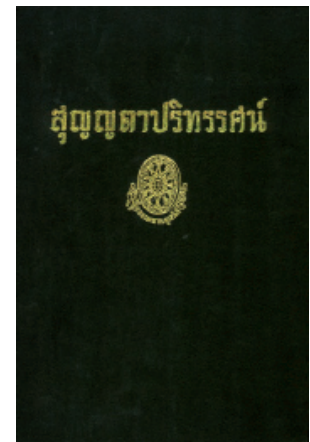
เยซูเจ้าพระศาสดาแห่งศาสนาคริสต์ แล้วส่งเข้าไปอยู่ในสังขารร่างกายมนุษย์ ก่อให้เกิดชีวิตและปัญญาญาณระดับสูง ข้องักขาของผู้วิจารณ์อยู่ที่ผู้นิพนธ์นำ วิชากายวิภาคศาสตร์ไปอธิบายสรีรวิทยา ของจิตวิญญาณที่ไม่ถูกต้องนัก

ผู้วิจารณ์หนังสือ ได้ติดต่อคุณ ปริญา ตันสกุลให้ช่วยนิยามคำ “จิต วิญญาณ” ในความเข้าใจของท่าน ท่าน ได้ให้นิยามว่า “จิตวิญญาณ” เป็นรูป- ธรรมทางพลังงาน ซึ่งเป็นตัวตนแก่น แท้ของมนุษย์ที่เร้นอยู่ในกายสังขาร ของแต่ละคน

ผู้วิจารณ์คนหนึ่ง (สมชัย บวร- กิตติ)^{๑๑} เคยให้อรรถาธิบายว่า “จิต วิญญาณ” เป็นคำไทยที่เกิดใหม่ ใช้ใน ความหมายว่าเป็น “พลังจิตอันเป็นวิสัย จำเพาะของปัจเจกบุคคล ที่ผลักดันให้ ประกอบกิจกรรม หรือการแสดงออก ที่โดดเด่นเกินวิสัยของคนทั่วไป” หรือ เป็น “สติปัญญาที่แฝงอยู่ในจิตใจระดับ ที่ลึกล้ำละเอียดอ่อนกว่าความรู้สึกนึกคิด ทั่วไป ซึ่งก่อพลังจิตมุ่งมั่นกระทำการ ให้บรรลุผลสำเร็จ” และได้สรุปความเป็น ภาษาอังกฤษว่า : The word “chitwinyan” denotes “the philosophical intellect concerned with the better, or higher, part of the mind, showing much refinement of thought and feeling, characterized by the ascendancy of the spirit”. The word is used in a similar way as the word “spiritual” or “spirituality”, but its meaning is much deeper.

ข้อสังเกตสุดท้าย : (๑) “จิตวิญญาณ” ไม่ว่าจะอยู่ในความหมายของปริญญา

ตันสกุล หรือของคณะผู้วิจารณ์ ไม่น่า เป็นรูปธรรม เพราะเป็นสิ่งสัมผัสไม่ได้ แม้จะเป็นพลังงาน หรือวิญญาณ (๒) “จิตวิญญาณ” ของคณะผู้วิจารณ์เป็น นามธรรมแน่นอน เพราะเป็นเพียง พลังจิตที่พิเศษละเอียดอ่อน (๓) ใน หนังสือชุด “จิตวิญญาณ” เรียบเรียง โดยปริญญา ตันสกุล ไม่มีข้อความที่ หลบหลู่พระพุทธศาสนา มีแต่เพียง ยกย่องพระเป็นเจ้าฝ่ายคริสต์เท่านั้น และเน้นหนักไปทางความมหัศจรรย์ ซึ่ง คริสต์ศาสนิกชนทั่วไปเชื่อและศรัทธา แต่นักวิชาการทั่วไปคงจะยึดถือว่า “จิต วิญญาณ” เป็นพลังจิตที่ก่อกรรมดี เป็นพิเศษเท่านั้น โดยอาจอิงหลัก ศาสนาบ้าง เพราะทุกศาสนาสอนให้ มนุษย์ประกอบกรรมดีเป็นหลัก โดย

นี้ ท่านพุทธทาสภิกขุ (พุทธทาส อินทปัญโญ) ได้ใช้คำ “จิตวิญญาณ” บรรยายในการอบรมพระภิกษุ ที่สวน โมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี เมื่อวันเข้าพรรษา พ.ศ. ๒๕๑๒ และพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกใน หนังสือ “สุตฺตปาฏิรตฺตนา”^{๑๒} เล่มที่ ๑ หน้า ๒๐ บรรทัดที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๑๘; พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๖

เอกสารอ้างอิง

๑. ปรินญา ต้นสกุล. มหัศจรรย์พลังอำนาจแม่เหล็กโลก; พุทธิกรรมมนุษย์; จิตและจักรวาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๓.
๒. ปรินญา ต้นสกุล. ความลับเบื้องหลังมิติโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๕.
๓. ปรินญา ต้นสกุล. อย่าคิดแบบจิตมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๕.
๔. ปรินญา ต้นสกุล. มนุษย์ใหม่มีถิ่นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๕.
๕. ปรินญา ต้นสกุล. ๑๑ : ๑๑ วันเวลาที่สิบเอ็ดรหัสแห่งหายนะโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๖. ปรินญา ต้นสกุล. วิทยาศาสตร์แห่งนิพพาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๗. ปรินญา ต้นสกุล. มหาสติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๘. ปรินญา ต้นสกุล. สหพันธ์ทางจิตกับพุทธิกรรมมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๙. ปรินญา ต้นสกุล. ศาสตร์แห่งการเป็นผู้นำตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๐. ปรินญา ต้นสกุล. คัมภีร์แห่งอัจฉริยะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๑. ปรินญา ต้นสกุล. นักรบแห่งสุญญตา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๒. ปรินญา ต้นสกุล. คนสองมิติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๓. ปรินญา ต้นสกุล. จดหมายถึงโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๔. ปรินญา ต้นสกุล. คัมภีร์นิพพาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๕. ปรินญา ต้นสกุล. จิตจักรวาลจิตแห่งจักรวาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๖. ปรินญา ต้นสกุล. ๕๖ วัน ๗ ราตรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๗. ปรินญา ต้นสกุล. นักรบแห่งแสงสว่าง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๘. ปรินญา ต้นสกุล. จิตวิญญาณวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๑๙. ปรินญา ต้นสกุล. คิดแบบจิตจักรวาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๐. ปรินญา ต้นสกุล. บันไดสู่สุญญตา (ภาค ๑). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๑. ปรินญา ต้นสกุล. บันไดสู่สุญญตา (ภาค ๒). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๒. ปรินญา ต้นสกุล. พระบิดาแห่งจิตวิญญาณ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๓. ปรินญา ต้นสกุล. จงทำความมกมายให้กระจ่าง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๔. ปรินญา ต้นสกุล. การช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๕. ปรินญา ต้นสกุล. การเตรียมตนเองและจิตวิญญาณเพื่อการผจญภัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๖. ปรินญา ต้นสกุล. หลักแห่งการเป็นคน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๗. ปรินญา ต้นสกุล. ทำไมลูกน้องไม่ทำงาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๘. ปรินญา ต้นสกุล. คุณก็ทำได้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖.
๒๙. ปรินญา ต้นสกุล. ธรรมจักร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จิตจักรวาล; ๒๕๔๖. ๒๔๔ หน้า.
๓๐. พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), พระศรีปริยัติโมลี, ระเบียบวิไล, สมพนธ์ บุญยคุปต์, ไชยวัฒน์ กปิลกาญจน์, จิรพรรณ มัชฌมจันทร์, และคณะ. คำว่าจิตวิญญาณในร่าง พบ. สุขภาพแห่งชาติ มีผลกระทบต่อพระพุทธศาสนาในประเทศไทยอย่างไร. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด; ๒๕๔๖. ๑๒๐ หน้า.
๓๑. นิพนธ์ พวงวรินทร์, สมชัย บวรกิตติ. "จิตวิญญาณ!" วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๗; ๒๙ : ๒๔๓-๕.
๓๒. เลิศศิริ บวรกิตติ. "Spirituality in contemporary Thai art : incorporating Buddhism and its philosophy (พุทธศิลป์ไทยร่วมสมัยเชิงจิตวิญญาณ)." วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕; ๒๗ : ๑๒๐๕-๒๔.
๓๓. พุทธทาสอินทปัญญา. สุญญตาปริทรรศน์ ๓ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมสภา; ๒๕๑๘.

Abstract A commentary on the term "chitwinyan"

Saroj Wanaprueks

Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Bangkok 10700

Lertsiri Bovornkitti

Faculty of Fine Arts, Burapha Univeristy, Chon Buri

Somchai Bovornkitti

The Academy of Science, the Royal Institute, Bangkok 10200

The Thai word "chitwinyan" is currently in popular use. However, the word has diverse meanings adopted by different groups of people for different purposes. At any rate, the present authors have traced the existence of the term to more than a quarter of a century ago. Phra Buddhatas Bikku, a highly revered Buddhist monk, used the term in preaching to his follows on Buddhist lent day in 1972; the verbal teaching was subsequently published in book form first in 1975 and again in 2003. Prinya Tansakul, a Christian philosopher, wrote 29 books claiming that the word "chitwinyan" referred to the human soul created and sent to Earth by God. The present authors extensively reviewed Prinya's books and noted his adoption of the term in relation to God as mentioned above, but he did not say a word to malign the Lord Buddha. The third author of the present article defined the term "chitwinyan" not as soul but the philosophical intellect concerned with the better, or higher, part of mind, showing much refinement of thought and feeling, characterized by the ascendancy of the spirit.

Key word : chitwinyan